

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ЦЕНТРАЛНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

Сарајево, јул 2025. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ	7
III	ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ	8
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	8
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	8
3.	МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ	9
4.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	9
5.	НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	11
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	12
7.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
7.1.	Преглед прихода и примитака	13
7.1.1.	Новчане казне	13
7.2.	Преглед расхода и издатака из буџета	14
7.2.1.	Бруто плате	15
7.2.2.	Издаци за употребу возила	17
7.2.3.	Издаци за унајмљивање складишног простора	17
7.3.	Биланс стања	18
8.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	18
8.1.	Уговори о дјелу	18
9.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	20
9.1.	Набавка компјутерске и електронске опреме	20
9.2.	Набавка услуга штампања и паковања гласачких листића за локалне изборе 2024.	21
9.3.	Набавка авио-карата	22
9.4.	Набавка возила	23
10.	ИТ РЕВИЗИЈА	23
11.	КОМЕНТАРИ КОМИСИЈЕ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	25
	ПРИЛОЗИ	25

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу обављене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја **Централне изборне комисије Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Комисија) који обухватају: биланс стања на 31.12.2024. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања по врстама и пројектима, преглед дознака из текуће резерве буџета, те анализу извршења буџета – текстуални дио, за годину која завршава на тај дан.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Комисије приказују истинито и фер, у свим значајним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2024. године, те приходе и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)². Наше одговорности према ISSAI стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Комисије у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 – Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

¹ Службени гласник БиХ, број 12/06

² Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Комисије је одговорно за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједје основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услед преваре је већи од ризика насталог услед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Комисије за 2024. годину, обавили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Комисије за 2024. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према овом стандарду су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Комисије у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 – Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње³

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *неправилности приликом ангажовања лица путем уговора о дјелу (тачка 8.1. Извјештаја);*
- *неправилности и недостатке у провођењу поступака јавних набавки (тачка 9. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Комисије је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

³ Параграф којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а која су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај параграф се назива још и 'истицање питања'.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Комисије, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 4. 7. 2025. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с. р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неџад Хајтић, с. р.

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неда Мочевић, с. р.

II РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину дато је 15 препорука (9 нових и 6 поновљених⁴). Дате препоруке се односе на усклађеност.

У табели која слиједи приказан је резиме датих препорука, док су детаљни налази презентовани по процесима у оквиру појединачних тачака Извјештаја.

Табела 1. Резиме датих препорука за 2024. годину

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
1	Комисија је дужна да правилно примјењује одредбе Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда.	Н
2	Комисија треба пронаћи оптимално рјешење за евидентирање изречених новчаних казни како би створила услове за евидентирање истих у оквиру ИСФУ система.	П
3	Комисија је дужна ускладити Правилник о раду у Секретаријату Централне изборне комисије са законским прописима који уређују статус државних службеника.	Н
4	Комисија треба умјесто исплата накнада за продужени рад размотрити могућност прерасподјеле радног времена у складу са Одлуком Савјета министара БиХ, у случају када су за то створени услови.	П
5	Комисија је дужна ускладити интерни правилник о коришћењу специјализованих возила са важећим прописима.	Н
6	Комисија је дужна да сходно законским прописима који регулишу подручја облигационих и радних односа, уговоре о дјелу закључује у изнимним и оправданим случајевима и то за конкретне послове који нису систематизовани.	Н
7	Комисија је дужна да ангажовање лица за обављање послова из своје надлежности за вријеме провођења избора врши у складу са важећим прописима и прихватљивом праксом у институцијама БиХ.	П
8	Комисија је обавезна проводити претходну провјеру тржишта прије покретања процедура јавних набавки на начин како је то дефинисано Законом о јавним набавкама БиХ.	П
9	Комисија је дужна да подјелу предмета набавке на лотове врши на основу објективних критеријума.	Н
10	Комисија треба да дефинише гарантни рок приликом набавке компјутерске и електронске опреме.	Н
11	Комисија је обавезна да приликом евалуације пристиглих понуда одбаци понуде чија је вриједност већа од процијењене вриједности набавке.	Н
12	Комисија је приликом провођења поступака набавки за које је предвиђено закључивање оквирног споразума са више понуђача дужна придржавати се одредби Закона о јавним набавкама које регулишу наведено питање.	Н
13	Комисија је дужна досљедно примјењивати одредбе Правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ, у дијелу обавезних услова набавке службених возила.	Н
14	Комисија је дужна провести потребне активности како би се геоинформациони систем ставио у функцију.	П

⁴ Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
15	Комисија је дужна да прије додатних улагања у системе (ГИС) који се не користе анализира оправданост истих.	П

Статус: Н-нова, П-поновљена

Осим наведеног, у Извјештају је обрађена и једна препорука чија је реализација, у 2024. години, оцијењена као реализација у току, а која ће и даље бити предмет праћења⁵.

III ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) обавила је финансијску ревизију за 2024. годину која обухвата ревизију финансијских извјештаја Комисије и, у вези с истом, ревизију усклађености.

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији Комисије за 2024. годину су, поред мишљења независног ревизора и резимеа датих препорука за 2024. годину, презентовани предмет и циљ ревизије, коришћени критеријуми, као и методе и поступци ревизије. Такође, оцијењена је реализација препорука из претходних извјештаја и презентовани су детаљни ревизорски налази и дате препоруке.

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Комисије за 2024. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у цијелости резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе, и користи ли средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједина значајна погрешна приказивања могу остати неоткривена.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и

⁵ Видјети табелу број 2. у тачки 4. Извјештаја

другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Наиме, за обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Инструкције о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март, април – јун и јул – септембар 2024. године
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о облигационим односима (дио који се односи на уговоре о дјелу)
- Изборни закон БиХ.

3. МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ

Финансијска ревизија је проведена у складу с донесеним годишњим планом у двије фазе, односно обављањем претходне и завршне ревизије у периоду између октобра 2024. године и маја 2025. године. У складу с предметом финансијске ревизије и методологијом рада Канцеларије за ревизију која се базира на Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI), сагледана је презентована документација и информације о пословању Комисије, утврђена су подручја ризика и оцијењено је функционисање система интерних контрола по појединим процесима ради одређивања ревизионог приступа. На бази узорка је извршен увид у књиговодствену документацију о насталим пословним догађајима евидентираним у пословним књигама Комисије. Испитана је досљедност примјене законских прописа, те правила, процедура и других интерних аката који су везани за финансијско пословање Комисије. Обављени су разговори с руководством Комисије и другим запосленицима у циљу прибављања образложења одговорних лица у вези с пословним догађајима који су били предметом ревизије.

4. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

У претходним извјештајима о обављеној финансијској ревизији Комисије Канцеларија за ревизију је дала препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Током обављања ревизије за 2024. годину оцијенили смо да је Комисија од укупно 15 претходно датих препорука, реализовала седам, шест препорука није реализовала, за

једну препоруку је реализација у току, док ће се реализација једне препоруке пратити кроз праћење реализације препоруке 7 из табеле 1. Извјештаја.

У наредној табели приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 2. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Број преп.	Оцјена реализације препоруке из претходних извјештаја	Статус
1/2023	Комисија је проводила активности на унапређењу система финансијског управљања и контроле.	✓
2/2023	Комисија је евидентирање сталних средстава вршила у складу са Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.	✓
3/2023	Комисија је наставила ангажман стално запослених по основу уговора о дјелу.	✗
4/2023	Комисија код одређених поступака набавки који су били предмет ревизије није проводила претходну провјеру тржишта.	✗
5/2023	У тестираним процедурама јавних набавки Комисија је евалуацију понуда вршила у складу са захтјевима из тендерске документације.	✓
6/2023	Комисија је провела истраживање тржишта приликом набавке возила.	✓
7/2023	Изабрани понуђачи су благовремено доставили гаранцију за добро извршење уговора у ревидираним поступцима набавки.	✓
1/2022	Препорука која се односила на рјешавање повећаног обима активности у изборном процесу равномјерним распоредом на све запослене ће бити праћена кроз реализацију препоруке 7 из табеле 1. Извјештаја.	⏸
2/2022	Комисија није вршила прерасподјелу радног времена за остварени прековремени рад.	✗
3/2022	Савјет министара БиХ је на сједници из јануара 2025. донио закључак којим је усвојена Информација о трајном рјешавању складишног простора те је задужио Комисију да достави приједлог пројекта.	●
4/2022	Комисија је приликом набавке услуга штампања и паковања гласачких листића за локалне изборе 2024. године упутила захтјев за достављање информативне понуде потенцијалним понуђачима.	✓
5/2022	Комисија није ставила геоинформациони систем у функцију.	✗
6/2022	Комисија није анализирала оправданост додатних улагања у ГИС имајући у виду да исти није стављен у функцију.	✗
1/2021	Иако су Комисији одобрена средства за набавку новог софтвера за праћење казни, набавка није проведена у 2024. години.	✗
2/2021	Комисија је предузетим активностима смањила ниво кумулираних залиха у складишту.	✓

Статус: ✓ реализована препорука⁶, ● препорука чија је реализација у току⁷, ✗ нереализована препорука⁸, ⏸ препорука која није могла бити оцијењена у ревидираном периоду или није релевантна за даље праћење⁹

⁶ Реализоване су активности наведене у препоруци.

⁷ У току је реализација активности те стога у овом Извјештају није дата нова препорука, али је дат опис стања и проведених активности.

⁸ Нису предузимане активности на реализацији препоруке те је стога у овом Извјештају поновљена препорука за предметни процес.

⁹ Препорука није могла бити оцијењена у овом циклусу ревизије, али ће бити оцијењена кад се за то стекну услови или није релевантна за даље праћење јер реализација не зависи од институције или су се измјениле околности у односу на стање када је препорука дата.

5. НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Комисија је основана Изборним законом БиХ¹⁰ којим је прописано да Комисија, као независан орган, подноси извјештај директно Парламентарној скупштини БиХ. Комисија се састоји од седам чланова које именује Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ на период од седам година.

Комисија је надлежна за имплементацију Изборног закона БиХ, Закона о финансирању политичких странака¹¹, Закона о Савјету министара БиХ¹² (у дијелу који се односи на надлежност Комисије везану за оцјену да ли кандидати за предсједавајућег, министре и замјенике министара у Савјету министара БиХ испуњавају услове за именовање) и Закона о Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције¹³ (Комисија врши провјеру кандидата за директора и замјеника директора Агенције).

Административно-техничке и стручне послове за Комисију обавља Секретаријат који оснива Комисија. Организациона структура, начин рада и руковођења Секретаријата дефинисани су Правилником о унутрашњој организацији Комисије на који је Савјет министара дао сагласност 2014. године, а који је мијењан и допуњаван у 2015. години. Секретаријатом руководи генерални секретар са статусом руководећег државног службеника, који за свој рад одговара Комисији. Систематизовано је 81 радно мјесто од чега 74 редовно запослених и 7 чланова Комисије. У Секретаријату постоји пет основних организационих јединица и то: Сектор за информисање, међународну сарадњу, протокол и обуку, Служба за ревизију финансирања политичких странака, Сектор за правне послове и управно рјешавање, Сектор за изборе и информационе технологије и Сектор за финансијске и опште послове. Закључно с 31.12.2024. године у Комисији је било запослено 68 лица.

У 2020. години је извршено именовање пет чланова Комисије¹⁴, а један члан је именован у 2021. години¹⁵. Истичемо да је члану Комисије који је именован 17.5.2016. године мандат истекао у мају 2023. године, о чему је Комисија обавијестила Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ те да су два члана Комисије током 2023. године напунила 65 година живота.

Измјенама Изборног закона у 2024. години¹⁶ је дефинисано да уколико члану Комисије истекне мандат или уколико добровољно поднесе оставку или испуни услове за старосну пензију током изборне године, мандат ће му се продужити до истека изборног периода и нови члан Комисије се након тога именује по поступку предвиђеном овим законом. Такође, дефинисано је да постојећи чланови Централне изборне комисије не подлијежу услову за одлазак у старосну пензију прописаном у ставовима (1) и (2) члана 2.5а Изборног закона, неће бити у обавези поднијети оставку или бити разријешени због неиспуњавања услова из члана 2.5, став (6), ако ти услови нису постојали у вријеме

¹⁰Службени гласник БиХ, број: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 20/04, 25/05, 77/05, 11/06, 24/06, 33/08, 37/08, 32/10, 48/11, 18/13, 7/14, 31/16, 54/17, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24

¹¹Службени гласник БиХ, број 95/12 и 41/16

¹²Службени гласник БиХ, број: 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 24/08

¹³Службени гласник БиХ, број 103/09 и 58/13

¹⁴Четири члана су именована 11. 3. 2020. године, а један члан 20. 5. 2020. године

¹⁵Члан је именован 7. 5. 2021. године

¹⁶Службени гласник БИХ број 24/24, члан 2.5а став (2)

њиховог именовања¹⁷ (члан 2.5, став (6) се односи на опште и посебне услове које кандидати за чланове Централне изборне комисије морају испуњавати).

Изборним законом је дефинисано да се предсједник Комисије бира из реда чланова Комисије по принципу ротације, и то једанпут у седам година у трајању од 21 мјесец. Према Изборном закону, Комисија доноси прописе којима уређује свој начин рада, укључујући и избор предсједавајућег.

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Комисија је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола:

Закон о финансирању институција БиХ¹⁸ уређује област финансијског управљања и контроле. Овим законом финансијско управљање и контрола дефинисано је као свеобухватан систем политика, процедура и активности који успоставља и за који је одговоран руководилац институције. Систем финансијског управљања и контроле заснива се на управљању ризицима и пружа разумно увјеравање да ће циљеви институције бити остварени на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин.

Комисија је донијела основне документе за успостављање система финансијског управљања и контроле у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Сачињен је Оперативни годишњи акциони план Стратегије развоја система интерних финансијских контрола у Комисији. Комисија је Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ¹⁹ доставила Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2024. годину.

Функционисање система интерних контрола:

Систем интерних контрола у Комисији још увијек није успостављен на задовољавајућем нивоу. Наиме, и током 2024. године су, као и у ранијем периоду, констатовани недостаци и слабости у процесима који су обухваћени ревизијом. Недостаци и слабости су, између осталог, још увијек присутни код бруто плата, употребе службених возила и нарочито код јавних набавки, што је детаљно описано у појединачним тачкама Извјештаја.

Методологија за распоређивање запосленог унутар платног разреда: Методологијом за распоређивање запосленог унутар платног разреда²⁰ дефинисано је да запослени напредује у виши унутрашњи платни разред након стицања једног вишег степена

¹⁷ Члан 20.166

¹⁸ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

¹⁹ Наведена Јединица има обавезу сачињавати и Савјету министара БиХ достављати консолидовани годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле у институцијама БиХ који садржи информације о степену успостављања, напретку, стању и активностима које су у извјештајном периоду реализоване у области развоја система интерних финансијских контрола, као и о плановима за будући развој система интерних финансијских контрола у институцијама БиХ.

²⁰ Службени гласник БиХ, број 76/20, члан 6. Методологије

стручних или научних звања из области која потпада под основну дјелатност институције Босне и Херцеговине уколико је стечено звање у директној вези са описом послова радног мјеста на који је запослени распоређен. Поступцима ревизије у једном случају уочено је да је лице напредовало у виши унутрашњи платни разред на основу приложене дипломе магистра из области која није у директној вези са описом послова радног мјеста на које је распоређено.

ПРЕПОРУКА 1

Комисија је дужна да правилно примјењује одредбе Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда.

7. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Комисија је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2024. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да су сачињени према Правилнику о финансијском извјештавању институција БиХ²¹.

7.1. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, исказани су у износу од 1.230.065 КМ, што је за 280.065 КМ више у односу на приходе и примитке планиране за 2024. годину.

Значајни приходи односе се на: накнаде и таксе и приходе од пружања јавних услуга (160.193 КМ) и новчане казне (1.069.872 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Прилогу I Извјештаја.

7.1.1. Новчане казне

На основу Изборног закона БиХ и Закона о финансирању политичких странака²² Комисија остварује приходе на основу изречених новчаних казни. Током 2024. године Комисија је евидентирала приходе по том основу у износу од 1.069.872 КМ.

Изречене казне се евидентирају у интерној апликацији „Казне Комисије“. Према евиденцијама из поменуте апликације, током 2024. године наплаћено је 1.065.518 КМ, што је за 4.354 КМ мање од износа који је евидентиран у главној књизи, а према образложењу разлика се односи на погрешно уплаћене казне за које се накнадно утврдило да се не ради о казнама које изриче Комисија.

²¹ Службени гласник БиХ, број 25/15, 91/17 и 2/24

²² Службени гласник БиХ, број 95/12 и 41/16

Укупно ненаплаћене новчане казне закључно са 31.12.2024. године износе 730.331 КМ. Наплату по одређеним предметима по којима је Комисија изрекла казне је Суд БиХ обуставио због ненаплативости. Укупна вриједност обустављених поступака износи 259.238 КМ тако да наплативе казне износе 471.093 КМ.

У ранијем периоду Комисији је дата препорука да у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ осмисли и имплементира најбоље рјешење за евидентирање изречених новчаних казни у циљу поузданије наплате прихода по овом основу. С обзиром на то да изречене казне Комисије постају правоснажне након истека рока за жалбу, омогућено је њихово евидентирање у помоћној књизи потраживања у оквиру Информационог система финансијског управљања (ИСФУ), чиме се обезбеђује поузданије праћење наплате потраживања.

Комисија је у јуну 2023. године Министарству финансија и трезора БиХ упутила захтјев за упутство о евидентирању казни у помоћну књигу потраживања у ИСФУ систему. Министарство је у јулу 2023. године препоручило коришћење веб-сервиса за преузимање и усклађивање података о наплаћеним приходима са Јединственог рачуна трезора са помоћним евиденцијама, а за спровођење овог рјешења потребан је одговарајући софтвер. С тим у вези, Комисија је за 2024. годину планирала набавку софтвера и нових лиценци чија је укупна процијењена вриједност износила 809.400 КМ без ПДВ-а у оквиру које је, између осталог, планирана набавка софтвера за потребе службе за ревизију који би требало да садржи апликацију за вођење базе података о изреченим и наплаћеним казнама те софтвер за вођење евиденције о изреченим и наплаћеним казнама. Међутим, поступак набавке током 2024. године није покренут.

ПРЕПОРУКА 2

Комисија треба пронаћи оптимално рјешење за евидентирање изречених новчаних казни како би створила услове за евидентирање истих у оквиру ИСФУ система.

7.2. Преглед расхода и издатака из буџета

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину²³, Комисији су одобрена средства у укупном износу од 15.877.000 КМ (текући издаци 14.376.000 КМ и капитални издаци 1.501.000 КМ)²⁴. Од поменутог износа, за непосредну потрошњу је одобрен износ од 4.286.000 КМ, а за одржавање локалних избора 2024. године 11.591.000 КМ. Такође, поменутим законом је одобрен 81 запослени у Комисији.

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама – збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 10.328.998 КМ, што је за 5.548.002 КМ мање у односу на расположиви буџет за 2024. годину. Од тога, укупни издаци за непосредну потрошњу износе 3.887.078 КМ, а издаци за програм посебне наміјене – Локални избори 2024. године износе 6.441. 920 КМ.

²³ Службени гласник БиХ, број 50/24

²⁴ До усвајања буџета за 2024. годину, Комисија је располагала средствима одобреним према појединачним инструкцијама о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март 2024. године, број: 05-16-2-9002-1/23 од 28.12.2023. године, за период април – јун 2024. године, број: 05-02-2-2499-1/24 од 26.3.2024. године и период јул – септембар 2024. године, број: 05-02-2-4285-1/24 од 25.6.2024. године које је донио министар финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Вриједносно значајни расходи из укупног буџета односе се на: бруто плате (3.312.911 КМ)²⁵, накнаде трошкова запослених (400.209 КМ), издатке телефонских и поштанских услуга (631.347 КМ), набавку материјала (1.797.419 КМ), унајмљивање имовине и опреме (218.946 КМ), уговорене и друге посебне услуге (2.340.158 КМ), набавку опреме (500.657 КМ) и набавку осталих сталних средстава (854.557 КМ).

Непосредна потрошња: Вриједносно значајни расходи из непосредне потрошње односе се на: бруто плате (3.028.720 КМ), накнаде трошкова запослених (340.670 КМ) и уговорене и друге посебне услуге (175.869 КМ).

Програм посебне намјене „Локални избори 2024. године“: У оквиру програма посебне намјене – Локални избори 2024. године вриједносно значајни расходи односе се на: бруто плате (284.191 КМ), издатке телефонских и поштанских услуга (562.962 КМ), набавку материјала и ситног инвентара (1.782.347 КМ), унајмљивање имовине и опреме (137.429 КМ), уговорене и друге посебне услуге (2.164.289 КМ), набавку опреме (500.657 КМ) и набавку сталних средстава у облику права (854.557 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Прилогу II Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, стање по процесима за које су дате препоруке у ранијем периоду чија реализација је у току, као и одређена објелодањивања чињеница о значајним расходима реализованим у 2024. години.

7.2.1. Бруто плате

Ревизијом издатака у оквиру позиције бруто плата утврђене су сљедеће неправилности и недостаци:

Плаћено одсуство: члан 30. став (1) Закона о раду у институцијама БиХ²⁶ прописује да запосленик има право на одсуство са рада уз накнаду плате до седам радних дана у једној календарској години – плаћено одсуство у случају: ступања у брак, порођаја супруге и теже болести или смрти члана ужег домаћинства и задовољавања вјерских, односно традиционалних потреба или других случајева утврђених актом послодавца. Наведени члан у ставу (3) прописује, изузетно послодавац је дужан да омогући запосленику одсуство до шест радних дана у једној календарској години, ради задовољавања његових вјерских, односно традиционалних или других потреба, с тим да се одсуство од два дана користи уз накнаду плате – плаћено одсуство.

Закон о државној служби у институцијама БиХ²⁷ у члану 46. став (1) прописује да државни службеник има право на плаћени годишњи одмор у трајању утврђеном актом руководиоца институције од најмање 20 радних дана и на плаћено одсуство од пет радних дана у једној календарској години.

²⁵ Просјечан број запослених у 2024. години за које су исплаћене бруто плате био је 81.

²⁶ Службени гласник БиХ број 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13, 93/17, 59/22 и 88/23

²⁷ Службени гласник БиХ, бр.12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 и 18/24.

Правилником о раду у Секретаријату Централне изборне комисије у члану 37. прописано је да запослени има право на плаћено одсуство, с тим да укупан број дана по свим основама не може прећи седам радних дана у току једне календарске године.

Из наведеног правилника Комисије видљиво је одступање у односу на прописани број дана плаћеног одсуства за државне службенике.

Пружање више права запосленим него што је то прописано законом за посљедицу може имати стављање у неравноправан положај осталих запосленика као и додатне издатке за институцију.

Сматрамо да Правилник о раду у Секретаријату Централне изборне комисије у дијелу дефинисања укупног броја дана плаћеног одсуства по свим основама за државне службенике није у складу са одредбама Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине.

ПРЕПОРУКА 3

Комисија је дужна ускладити Правилник о раду у Секретаријату Централне изборне комисије са законским прописима који уређују статус државних службеника.

Прековремени рад: Накнаде за прековремени рад исплаћене су у износу од 67.321 КМ на 31.12.2024. У јуну ревидиране године предсједница Комисије донијела је одлуку о увођењу прековременог рада због повећаног обима посла на провођењу локалних избора 2024. С обзиром на то да се ради о изборној години исти је нарочито изражен у посљедњем кварталу 2024. године.

Одлуком Савјета министара БиХ о начину и поступку остваривања права на накнаду за прековремени рад, рад у нерадне дане, ноћни рад и рад у дане државних празника у институцијама БиХ²⁸ прописано је да запосленом који обавља послове дуже од радног времена (прековремени рад) припада право на накнаду основне плате увећане за 25% размјерно ефективном времену трајања тог рада, која се у правилу остварује прерасподјелом радног времена и то да за сваки ефективни сат прековременог рада запосленом припада право на 1,25 слободних сати. Тестирањем прибављеног узорка документације констатовано је да је Комисија наставила са праксом исплаћивања накнаде за прековремени рад без разматрања могућности прерасподјеле радног времена у виду слободних дана.

ПРЕПОРУКА 4

Комисија треба умјесто исплата накнада за продужени рад размотрити могућност прерасподјеле радног времена у складу са Одлуком Савјета министара БиХ, у случају када су за то створени услови.

²⁸ Службени гласник БиХ, број 4/09

7.2.2. Издаци за употребу возила

Укупно остварени издаци за коришћење службених возила на 31. 12. 2024. године исказани су у износу од 42.066 КМ. Значајни издаци односе се на дизел гориво (21.620 КМ), материјал за поправак и одржавање возила (9.208 КМ), услуге за поправак и одржавање возила (2.804 КМ) те на осигурање возила (5.994 КМ).

Према Правилнику Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине²⁹, Комисији је дато право на коришћење четири службена возила. Такође, Комисији је одобрен Правилник о специјализованом возилу из 2021. године по којем располаже додатним возилом. Комисија тренутно располаже трима службеним возилима и једним специјализованим возилом.

Правилником о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ³⁰ дефинисано је да су институције обавезне да своје интерне акте о службеним возилима ускладе са одредбама Правилника у року од 60 дана од дана ступања истог на снагу. Увидом у прибављену документацију констатовали смо да је Комисија подносила приједлог правилника о службеном возилу за специјализоване намјене на сагласност Савјету министара БиХ, међутим, Савјет министара није усвојио исти уз констатацију да је потребно поновити цјелокупну процедуру те поново прибавити сва потребна мишљења прије поновног кандидирања материјала на сједницу Савјета министара БиХ.

ПРЕПОРУКА 5

Комисија је дужна ускладити интерни правилник о коришћењу специјализованих возила са важећим прописима.

7.2.3. Издаци за унајмљивање складишног простора

Издаци за унајмљивање складишног простора закључно са 31.12.2024. исказани су у износу од 81.517 КМ и исти се односе на трошкове унајмљивања објекта за складиштење изборног материјала. Као и у претходном периоду склопљен је двогодишњи уговор почевши од 1.5.2024. Закупљено је 940 м² по цијени од 6,20 КМ без ПДВ/м² што на мјесечном нивоу износи 5.828 КМ без ПДВ-а. Савјет министара БиХ је на сједници из јануара 2025. донио закључак којим је усвојена Информација о трајном рјешавању складишног простора те је Комисија задужена да достави приједлог пројекта Савјету министара БиХ. Исто ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

По питању обезбјеђења адекватног складишног простора за изборни материјал, дали смо препоруку у претходном периоду те смо на основу презентоване документације оцијенили да је реализација исте у току (ред. бр. 3/2022 у Табели 2).

²⁹ Службени гласник БиХ, број 34/23 и 84/23

³⁰ Члан 15.

7.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2024. године исказана су укупна средства у износу од 8.720.735 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 11.322.383 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (8.719.519 КМ), обавезе према добављачима (1.078.848 КМ), обавезе према запосленима (312.432 КМ), обавезе према органима (692.400 КМ) и краткорочна разграничења (371.627 КМ).

Биланс стања приказан је у Прилогу III Извјештаја.

8. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

8.1. Уговори о дјелу

Издаци по основу уговора о дјелу у 2024. години реализовани су у нето износу од 1.205.454 КМ. Током 2024. године Комисија је склопила 1.231 уговор о дјелу, од којих је 1.228 склопљено са члановима бирачких одбора, а ради провођења изборног процеса.

Према Закону о облигационим односима³¹, уговор о дјелу се потписује с физичком особом за конкретан посао који представља заокружену цјелину, те стога предмет уговора о дјелу не могу бити послови који се обављају у континуитету нити послови систематизованих радних мјеста.

Поступцима ревизије установили смо да је након пензионисања један државни службеник ангажован по уговору о дјелу за послове који се могу сматрати редовним пословима институције³² уз мјесечну накнаду од 1.800 КМ и укупно исплаћени износ од 18.600 КМ током ангажмана, а што је неприхватљива пракса у јавном сектору. Поред наведеног, у више случајева је уочено да је опис послова лица ангажованих путем уговора о дјелу у вези са редовним пословима институције (нпр. врши стручне финансијске послове у Одсјеку за материјално-финансијске послове са мјесечном накнадом од 791 до 1.450 КМ током пет мјесеци, обављање активности на пријему поште и документације за обраду са мјесечном накнадом од 605 до 1.100 КМ мјесечно током три мјесеца, послови планирања службених путовања, прибављања виза, продужења службених пасоша и сл. са мјесечном накнадом од 798 једнократно).

ПРЕПОРУКА 6

Комисија је дужна да сходно законским прописима који регулишу подручја облигационих и радних односа, уговоре о дјелу закључује у изнимним и оправданим случајевима и то за конкретне послове који нису систематизовани.

³¹ Службени лист СФРЈ, број 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, Службени лист РБиХ, број 2/92, 13/93 и 13/94 и Службене новине ФБиХ, број 29/03 и 42/11, Службени гласник РС, број 17/93 и 3/96

³² Обезбјеђење финансијских средстава за одржавање локалних избора 2024. године, провођење и реализација поступака јавних набавки за одржавање локалних избора 2024. године, реализацију додатних послова који се извршавају по основу додатног одобравања финансијских средстава за провођење локалних избора 2024. године

Правилником о унутрашњој организацији Секретаријата Централне изборне комисије БиХ, дефинисано је да у години у којој се проводе редовни, пријевремени, поновни или одгођени избори на приједлог генералног секретара Секретаријата, Комисија доноси план о ангажовању особља за ванредне, привремене или повремене послове због припрема и провођења избора те да на основу тог плана доноси посебан правилник којим регулише начин и трајање ангажовања додатног особља, називе и описе послова, услове за обављање истих и број извршилаца.

Комисија је посебном Одлуком³³ успоставила Центар за бројање те именовала директора и три замјеника директора Центра. Именована лица су запослени Комисије, те је на основу претходно споменуте одлуке са истима појединачно склопљен уговор о дјелу. Обављање уговорених активности у Центру за бројање временски је одговарало радном времену у сједишту Комисије гдје се налазе њихова радна мјеста. Комисија је такође донијела Одлуку о висини накнаде за рад директора и замјеника директора Главног центра за бројање, главног контролора, замјеника главног контролора, контролора за обраду, унос и потврду резултата гласања и контролора за транспорт руковање и складиштење гласачких листића и другог изборног материјала за провођење Локалних избора 2024. године. На основу наведене одлуке, директору Центра је у августу исплаћена накнада у износу од 1.050 КМ, а замјеницима у износу од 1.000 КМ, док је у периоду септембар – децембар директору исплаћена мјесечна накнада у износу од 2.100 КМ, а замјеницима у износу од 2.000 КМ. Укупна накнада исплаћена за наведена лица износи 36.450 КМ. Институција је споменутим уговорима овластила именоване да руководе радом Главног центра за бројање, доносе опште акте неопходне за рад истог, проводе поступке ангажмана особља у Центру, рјешавају о њиховим правима и обавезама, проводе поступке јавних набавки, те подносе извјештаје о раду Центра Комисији.

Увидом у прибављену документацију уочили смо да Комисија и даље није предузела конкретне кораке на рјешавању проблема повећаног обима активности у изборном процесу. Наиме, поново је констатовано да су одређене особе које су у сталном радном односу у Комисији ангазоване и путем уговора о дјелу на пословима провођења избора, као и да су им поред исплаћених накнада по основу прековременог рада исплаћене и накнаде по основу уговора о дјелу. Поред директора и три замјеника директора Центра за бројање, на овај начин је ангажовано још шест лица са мјесечним накнадама од 471 КМ до 2.550 КМ. Укупна накнада која је исплаћена за наведена лица износи 17.244 КМ.

Пракса ангажовања стално запослених лица путем уговора о дјелу за обављање послова из редовне дјелатности Комисије није прихватљива пракса у институцијама БиХ. С тим у вези, наглашавамо да је упитна могућност ефикасног истовременог обављања послова на два радна мјеста.

ПРЕПОРУКА 7

Комисија је дужна да ангажовање лица за обављање послова из своје надлежности за вријеме провођења избора врши у складу са важећим прописима и прихватљивом праксом у институцијама БиХ.

³³ Одлука о успостави Главног центра за бројање и именовања директора и замјеника директора Главног центра за бројање за провођење локалних избора у Босни и Херцеговини за 2024. годину, број 05-1-07-1-1672-1/24 од 22.8.2024. године

9. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Комисија је донијела и објавила План јавних набавки за 2024. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама Босне и Херцеговине³⁴.

Према презентованим подацима³⁵ (износи наведени у поглављу јавних набавки су без ПДВ-а), Комисија је у 2024. години провела 30 поступака јавних набавки. Од наведеног броја, Комисија је провела 18 отворених поступака у вриједности од 1.967.775 КМ, два преговарачка поступка без објављивања обавјештења о набавци у вриједности од 2.384.624 КМ и 10 конкурентских поступака у вриједности од 226.037 КМ. Комисија је путем директних споразума извршила набавке у вриједности од 201.254 КМ.

Наводимо опште недостатке уочене током ревизије процеса јавних набавки:

- Законом о јавним набавкама³⁶, између осталог је дефинисано да прије покретања поступка уговорни орган проводи провјеру тржишта у сврху припреме набавке и информисања привредних субјеката о својим плановима и захтјевима у вези с набавком. Проведеном ревизијом констатовали смо да Комисија у одређеним процедурама (набавка авио-карата и набавка услуга развоја нових модула информационог система е-избори) није провела истраживање тржишта.

ПРЕПОРУКА 8

Комисија је обавезна проводити претходну провјеру тржишта прије покретања процедура јавних набавки на начин како је то дефинисано Законом о јавним набавкама БиХ.

Ревизијом процедура јавних набавки из узорка утврђена су одступања од задатих критеријума како слиједи:

9.1. Набавка компјутерске и електронске опреме

На основу одлуке о набавци, покренут је отворени поступак за набавку рачунарске и електронске опреме процијењене вриједности 334.700 КМ, од чега за лот 1 (компјутерска опрема) 302.600 КМ, а за лот 2 (електронска опрема) 32.100 КМ. Тендерску документацију за лот 1 су преузела 32 добављача, док је за лот 2 исту преузело 20 добављача. До рока предвиђеног за пријем понуда пристигла је једна понуда за лот 1 коју је комисија за набавке оцијенила као квалификовану. За лот 2 није достављена ниједна понуда. Вриједност уговора за набавку рачунарске опреме износи 302.600 КМ.

Законом о јавним набавкама прописано је да уговорни орган може подијелити предмет набавке на лотове на основу објективних критеријума, нпр. према врсти, карактеристикама, намјени, мјесту или времену испуњења. Комисија је тендерском

³⁴ Службени гласник БиХ, број 39/14, 59/22 и 50/24

³⁵ Подаци из система ЕЈН

³⁶ Члан 14а. ЗЈН

документацијом предвидјела да се дио електронске опреме (принтери) набавља у оквиру једног лота уз рачунарску и мрежну опрему, док се други дио електронске опреме (мултифункционални принтери/копири) набавља у оквиру другог лота.

ПРЕПОРУКА 9

Комисија је дужна да подјелу предмета набавке на лотове врши на основу објективних критеријума.

Такође, тендерском документацијом у овом поступку није тражена гаранција за сву опрему (нпр. докинг-станице, принтери). С обзиром на специфичност опреме овакав приступ не обезбјеђује функционалност опреме у минималном временском периоду.

ПРЕПОРУКА 10

Комисија треба да дефинише гарантни рок приликом набавке компјутерске и електронске опреме.

9.2. Набавка услуга штампања и паковања гласачких листића за локалне изборе 2024.

Сходно плану јавних набавки, одлуком из априла 2024. покренут је поступак набавке услуге штампања и паковања гласачких листића за локалне изборе 2024. године процијењене вриједности 1.282.000 КМ уз планирано закључивање оквирног споразума до двије године са једним понуђачем. Примијењена врста поступка је отворени поступак (међународни платни разред) уз економски најповољнију понуду као критеријум (цијена 90%, рок испоруке 10%). Тендерску документацију са портала јавних набавки преузело је 14 потенцијалних понуђача. До крајњег рока за доставу понуда није пристигла ниједна понуда те је Комисија донијела одлуку о поништењу поступка.

У јуну 2024. донесена је одлука о покретању поновљеног поступка набавке процијењене вриједности 1.370.000 КМ (процијењена вриједност поступка набавке повећана је за 88.000 КМ) уз планирано закључивање оквирног споразума до двије године са најповољнијим понуђачем. Примијењена врста поступка је преговарачки поступак без објаве обавјештења о набавци. Позив за доставу захтјева за учешће преузело је 16 потенцијалних понуђача. До крајњег рока за пријем захтјева за учешће на адресу Комисије достављен је један захтјев за учешће. Након што је захтјев споменутог понуђача комисија за набавке оцијенила као прихватљив (I фаза), истом је у фази II упућен позив за доставу почетне понуде. Понуђач је доставио своју почетну понуду у износу од 1.416.485 КМ (*вриједност која прелази процијењену вриједност поступка*) након чега су уследили преговори. Током преговора разговарано је о попусту на понуђену цијену те је представник понуђача навео да ће коначна понуда бити у оквиру процијењене вриједности тј. да ће износити 1.369.999 КМ. Након што је Комисија упутила позив за доставу коначне понуде (фаза III) понуђач је исту доставио у износу од 1.369.999 КМ. Комисија је утврдила да је понуда прихватљива те је одлука о избору донесена у јулу када је и потписан оквирни споразум са понуђачем.

Законом о јавним набавкама³⁷ прописано је да је неприхватљива понуда она понуда чија цијена прелази планирана, односно обезбијеђена новчана средства уговорног органа за набавку. Приликом провођења преговарачког поступка без објаве обавјештења за набавку услуга штампања и паковања гласачких листића за локалне изборе Комисија је пристиглу понуду у другој фази поступка (фаза доставе почетне понуде) оцијенила прихватљивом и наставила са провођењем поступка иако је пристигла понуда била значајно већа од процијењене вриједности набавке (за сса 46.500 КМ).

ПРЕПОРУКА 11

Комисија је обавезна да приликом евалуације пристиглих понуда одбаци понуде чија је вриједност већа од процијењене вриједности набавке.

9.3. Набавка авио-карата

У складу са планом јавних набавки, одлуком из маја 2024. покренут је поступак набавке услуга издавања авио-карата процијењене вриједности 42.700 КМ (уједно и вриједност закљученог оквирног споразума) и планирано закључивање једногодишњег оквирног споразума са више понуђача. Примиијењена врста поступка набавке је отворени поступак уз најнижу цијену као критеријум.

Записником са отварања понуда констатовано је да су пристигле двије понуде. Комисија за набавке је у записнику о прегледу и оцјени понуда констатовала да обје достављене понуде испуњавају тражене квалификационе услове те је, с обзиром на то да је предвиђено закључивање оквирног споразума са више понуђача, предложила да се исти закључи са оба понуђача.

Законом о јавним набавкама³⁸ дефинисано је да се оквирни споразум закључује са више понуђача за исти предмет набавке те да број понуђача са којима се закључује оквирни споразум не може бити мањи од три, под условом да постоји довољан број понуђача. Дефинисано је такође да се оквирни споразум може закључити и са два понуђача у случају понављања поступка због недовољног броја примљених понуда. Приликом набавке услуга издавања авио-карата, за које је било предвиђено закључивање оквирног споразума са више понуђача, Комисија је запримила двије понуде. Иако није постојао довољан број понуда Комисија није поновила поступак набавке, исти је настављен те је закључила оквирни споразум са два понуђача.

ПРЕПОРУКА 12

Комисија је приликом провођења поступака набавки за које је предвиђено закључивање оквирног споразума са више понуђача дужна придржавати се одредби Закона о јавним набавкама које регулишу наведено питање.

³⁷ Члан 2. ЗЈН

³⁸ Члан 32. став (4) ЗЈН

9.4. Набавка возила

На основу одлуке о покретању поступка јавне набавке возила покренут је отворени поступак чија је укупна планирана вриједност била 51.300 КМ, а вриједност закљученог уговора износи 51.248 КМ. Критеријум за додјелу уговора је била најнижа цијена уз планирано провођење е-аукције. Процедура је покренута у септембру 2024. године. Комисија је провела истраживање тржишта и о томе је сачињена писана забиљешка. Тендерску документацију је преузело 12 потенцијалних понуђача, а пристигла је једна понуда коју је комисија за набавке оцијенила као прихватљиву па је са понуђачем закључен уговор.³⁹

Комисија није на исправан начин поставила квалификациони критеријум у тендерској документацији. Утврђено је да је тендерском документацијом захтијевана гаранција на мотор минимално пет година или 150.000 км, на каросерију минимално пет година те на лак минимално пет година што није у складу с Правилником о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ. Правилником је дефинисана обавезна гаранција за период од минимално четири године као обавезан, а не алтернативни квалификациони критеријум приликом утврђивања услова набавке возила.

Поред тога, Комисија није као квалификациони критеријум поставила план одржавања који укључује трошкове редовних сервиса у периоду важења гаранције, а минимално за 120.000 пређених километара иако је исти такође прописан Правилником.

ПРЕПОРУКА 13

Комисија је дужна досљедно примјењивати одредбе Правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ, у дијелу обавезних услова набавке службених возила.

10. ИТ РЕВИЗИЈА

Комисија је у 2018. години преузела геоинформациони систем (ГИС) са лиценцама набавне вриједности 323.505 КМ. Иако су имплементиране све тражене функционалности, геоинформациони систем још увијек није стављен у функцију, јер још увијек није обезбијеђено преузимање електронских података о бирачким мјестима из Републике Српске.

Наиме, Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове Републике Српске (РУГИП РС) наведене податке није у могућности уступити без накнаде. Обрачун ове накнаде је дефинисан Одлуком о висини накнада за коришћење података премјера и пружања услуга Републичкој управи за геодетске и имовинско-правне послове Републике Српске. Комисија је у 2023. години упутила захтјев РУГИП РС за доставу просторних података у њиховом власништву како би профункционисао софтвер који треба омогућити визуелно праћење свих релевантних информација везаних за изборни процес према географским елементима. РУГИП РС је по овом захтјеву доставио Закључак од 5.9.2023. године у којем је навео висину накнаде за коришћење података (77.757 КМ). Окружни суд у Бањој Луци је 17.4.2024. године у управном спору по тужби Комисије, заступане по

³⁹ Набављено је возило Шкода Октавија.

Правобранилаштву БиХ, ради поништења поменутог закључка од 5.9.2023. године, донио пресуду да се тужба одбија као неоснована.

Комисија није предузимала даље активности на обезбјеђењу потребних података за стављање ГИС у функцију. Ово за посљедицу има неефикасност у реализовању пројекта који има за циљ квалитативно побољшање провођења изборних активности.

ПРЕПОРУКА 14

Комисија је дужна провести потребне активности како би се геоинформациони систем ставио у функцију.

Поред тога, с обзиром на то да су иницијално уложена значајна финансијска средства за набавку овог система, исто може имати посљедицу неекономично располагање јавним средствима. Поред наведеног, софтверска и хардверска инфраструктура су застаријевале и тако доводиле до ризика неискористивости исте и потенцијалног стварања додатних трошкова. У ранијем периоду је набављен нови хардвер на који је пребачен ГИС, а који се користи и за друге апликације, али је пребацивање урађено без тестирања. Ово за посљедицу може имати нефункционалност свих сегмената система праћену додатним трошковима.

ПРЕПОРУКА 15

Комисија је дужна да прије додатних улагања у системе (ГИС) који се не користе анализира оправданост истих.

11. КОМЕНТАРИ КОМИСИЈЕ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Комисија је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину. У коментарима је, између осталог, дат осврт на налазе и препоруке које се односе на набавку компјутерске и електронске опреме (тачка 9.1. Извјештаја), набавку услуга штампања и паковања гласачких листића за локалне изборе 2024. (тачка 9.2. Извјештаја) и набавку возила (тачка 9.4. Извјештаја), а које, због досљедне примјене Закона о јавним набавкама, нисмо могли прихватити. Коментари по налазима и препорукама у вези са стављањем у функцију Геоинформационог система и анализом оправданости улагања нису прихваћени, будући да се у суштини ради о већ изнијетим констатацијама које су ревизорском тиму презентоване током обављања ревизије. Комисија није предузимала даље активности на обезбјеђењу потребних података за стављање ГИС у функцију.

У коментарима датим по осталим налазима и препорукама из Извјештаја, Комисија је највећим дијелом потврдила наше налазе и дате препоруке, с обзиром на то да су поновљене констатације које су нам презентоване током ревизије или су наведене активности које се планирају предузети на реализацији датих препорука.

С обзиром на то да нису достављени нови докази и чињенице које нам нису биле познате приликом сачињавања Извјештаја, коначни Извјештај о обављеној финансијској ревизији Комисије за 2024. годину није измијењен у односу на Нацрт извјештаја.

Детаљан одговор на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној ревизији, достављен је руководству Комисије уз коначан Извјештај о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину.

Ревизију у Комисији за 2024. годину обавили су: Срђан Крајишник – вођа тима, Армин Кораћ – члан тима, Славиша Вуковић – члан тима, Јована Јошило – члан тима и Садмир Тескереџић – члан тима.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Срђан Крајишник, с. р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Нермин Хамзагић, с. р.

Број: 03-16-1-839/25

Прилози

Прилог I – Преглед прихода и примитака за 2024. годину

Прилог II – Преглед расхода буџета за 2024. годину

Прилог III – Биланс стања на 31.12.2024. године

Преглед прихода и примитака за 2024. годину

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине

Опис	Планирани износ у буџету	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	943.000	0	943.000	1.230.065	130
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	643.000	0	643.000	160.194	25
Новчане казне (непореске природе)	300.000	0	300.000	1.069.872	357
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација – донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	7.000	0	7.000	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	7.000	0	7.000	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	950.000	0	950.000	1.230.065	129

Преглед расхода буџета за 2024. годину

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	4.241.000	0	4.241.000	3.887.078	92
Бруто плате и накнаде	3.102.000	0	3.102.000	3.028.720	98
Накнаде трошкова запослених	398.000	0	398.000	340.670	86
Путни трошкови	40.000	0	40.000	27.970	70
Издаци телефонских и поштанских услуга	76.000	0	76.000	68.385	90
Издаци за енергију и комуналне услуге	106.000	0	106.000	88.475	83
Набавка материјала	42.000	0	42.000	15.073	36
Издаци за услуге превоза и горива	44.000	0	44.000	21.434	49
Унајмљивање имовине и опреме	97.000	0	97.000	81.517	84
Издаци за текуће одржавање	57.000	0	57.000	32.905	58
Издаци за осигурање	9.000	0	9.000	6.060	67
Уговорене и друге посебне услуге	270.000	0	270.000	175.869	65
2. Капитални издаци	45.000	0	45.000	0	0
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	0	0	0	0	
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	45.000	0	45.000	0	0
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	4.286.000	0	4.286.000	3.887.078	91
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	11.591.000	0	11.591.000	6.441.920	56
	11.591.000	0	11.591.000	6.441.920	56
8. Укупно (4+5+6+7)	15.877.000	0	15.877.000	10.328.998	65

Биланс стања на 31.12.2024. године

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине

Опис	31.12.2024 .	31.12.2023 .	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1.Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	1.216	91	1.336
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	1.216	91	1.336
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	8.719.520	6.467.570	135
Стална средства	13.707.014	11.188.535	123
Исправка вриједности	4.987.495	4.720.965	106
Неотписана вриједност сталних средстава	8.719.520	6.467.570	135
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	8.720.735	6.467.661	135
3. Краткорочне обавезе и разграничења	2.602.864	318.319	818
Краткорочне текуће обавезе	1.226.405	29.777	4.119
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	312.432	287.442	109
Интерни финансијски односи	692.400	1.100	62.945
Краткорочна разграничења	371.627	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	8.719.520	6.467.570	135
Извори средстава	8.719.520	6.467.570	135
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	11.322.383	6.785.889	167

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен